

Εγκύκλιος Αρχιεπισκόπου Κύπρου για την Μεγάλη Τεσσαρακοστή

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Εγκύκλιο για την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή εξέδωσε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομος Β΄. Ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στη διπλή έννοια της μετάνοιας, και μεταξύ άλλων τόνισε ότι “ο αγώνας που μας ανοίγεται με τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή, δεν αφορά μόνο το σώμα, αλλά αφορά και την ψυχή. Διότι και τα δύο μαζί συναπαρτίζουν την ανθρώπινη ύπαρξη. Και τα δύο μαζί συνεργάζονται στις ενέργειες του ανθρώπου. Και τα δύο μαζί αμαρτάνουν αλλά και αγιάζονται”.

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την εγκύκλιο:

Ελέω Θεού, Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου
τω Χριστεπωνύμω Πληρώματι της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου.
Η χάρις και η ευλογία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού

Μετά πάντων υμών.

Τέκνα εν Κυρίω αγαπητά,

«Η νυξ προέκοψεν, η δε ημέρα ήγγικεν· αποθώμεθα ούν τα έργα του σκότους και ενδυώμεθα τα όπλα του φωτός» (Ρωμ. 13, 12). Η νύκτα φθάνει στο τέλος της, ενώ η ημέρα πλησιάζει. Έχει προχωρήσει η νύχτα· πλησίασε πιά το ξημέρωμα. Είναι ώρα να ξυπνήσουμε! Ας αφήσουμε στην άκρη τα έργα του σκότους, κι ας ενδυθούμε τα όπλα του φωτός.

Με τα λόγια αυτά, που ακούσαμε σήμερα στο αποστολικό ανάγνωσμα, ο Απόστολος Παύλος δεν αναφέρεται ασφαλώς στο φυσικό φαινόμενο της εναλλαγής της ημέρας με τη νύκτα, αλλά μας μιλά για μία άλλη νύκτα, το πνευματικό σκοτάδι. Και σύμφωνα με τους πατέρες, ως νύκτα και πνευματικό σκοτάδι, ο Απόστολος, επίσης, εννοεί τον παρόντα κόσμο, που σύμφωνα με το Κυριακό λόγιο «εν τω πονηρώ κείται» (Α΄ Ιωάν. 5, 19) . Εννοεί τον ιστορικό χρόνο, μέσα στον οποίο ενεργεί το πνεύμα της απωλείας, όλα εκείνα τα έργα που καταστρέφουν και μολύνουν την ψυχή και το σώμα και έρχονται σε αντίθεση με όσα μας παρέδωσε ο Κύριος.

Επίσης, ονομάζεται νύκτα η παρούσα ζωή, διότι σ' αυτή τη γη η ζωή μας είναι προσωρινή και εγκλωβισμένη στους περιορισμούς της υλικής πραγματικότητας, στον κόπο και στον ιδρώτα, στη θλίψη και στις δοκιμασίες, στη φθορά του χρόνου.

Η επιστήμη παραδέχεται πως πράγματι, η βαθύτερη νύκτα είναι λίγες στιγμές πριν την ανατολή του ηλίου.

Μπορεί να προχώρησε το σκοτάδι, όμως μην απελπίζεστε, μας λέει ο Απόστολος. Ο αγώνας είναι καλός και τίμιος και αξίζει να τον αναλάβουμε, «ίνα μη μείνωμεν έξω του νυμφώνος Χριστού» (Ορθρ. Μεγ. Τρίτης), αλλά να ευρεθώμεν εκεί όπου, «οι καλώς αθλήσαντες και στεφανωθέντες» (Τροπ. Μαρτυρικών βαρέος ηχ.), απολαμβάνουν την ουράνια χαρά και μακαριότητα.

Και μη νομίσουμε ότι η προτροπή του αναφέρεται μόνο σε ανθρώπους που βρίσκονται μακριά από την Εκκλησία. Αναφέρεται σε όλους μας! Διότι έργα του σκότους δεν είναι μόνον τα βαριά αμαρτήματα και οι εξωτερικές πράξεις. Είναι ακόμη και οι εσωτερικές καταστάσεις της ψυχής. Είναι και οι αμαρτωλές σκέψεις και διαθέσεις. Είναι ακόμη και αυτή η έλξη προς την αμαρτία. Πόσες φορές συλλαμβάνουμε κι εμείς τον εαυτό μας να σκέπτεται, να επιθυμεί η να ενεργεί αντίθετα από το θείο θέλημα; Έχουμε, λοιπόν, όλοι μας, ανάγκη μετανοίας, μετανοίας έμπρακτης και αληθινής.

Και το έργο της μετανοίας είναι διπλό. Δεν είναι μόνο άρνηση του κακού αλλά και αποδοχή του καλού. Δεν αρκεί μόνον να πετάξουμε από πάνω

μας τα βάρη της αμαρτίας. Για να ολοκληρωθεί η μετάνοιά μας, θα πρέπει να κάνουμε κι ένα δεύτερο βήμα, να ντυθούμε τα όπλα του φωτός.

Ποια είναι, όμως, αυτά τα όπλα του φωτός; Είναι οι αρετές· τα αγαθά έργα· τα έργα της αγάπης και φιλανθρωπίας προς τον συνάνθρωπο, ο αγώνας για την κατάκτηση των αρετών, η δυνατή και βιωματική προσευχή, η τακτική μελέτη του θείου λόγου, η συνειδητή μυστηριακή ζωή. Όλα αυτά είναι όπλα φωτεινά εναντίον του σκότους και της αμαρτίας. Μόνον αυτά, πλέον, θα πρέπει να στολίζουν την ψυχή μας.

Ο αγώνας αυτός, λοιπόν, που μας ανοίγεται με τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή, δεν αφορά μόνο το σώμα, αλλά αφορά και την ψυχή. Διότι και τα δύο μαζί συναπαρτίζουν την ανθρώπινη ύπαρξη. Και τα δύο μαζί συνεργάζονται στις ενέργειες του ανθρώπου. Και τα δύο μαζί αμαρτάνουν αλλά και αγιάζονται. Κι είναι τόσο πολύ ενωμένα, ώστε το ένα συμπαρασύρει το άλλο, και στο αγαθό και στην αμαρτία. Δεν μπορεί, λοιπόν, να λογισθεί ούτε μετάνοια, ούτε νηστεία, ούτε λογικός αγώνας και άσκηση, χωρίς τη συμμετοχή και των δύο, και της ψυχής και του σώματος. Δεν μπορείς να έχεις καθαρή ψυχή, όταν το σώμα σου εργάζεται την αμαρτία, ούτε κι όταν τηρείς νηστεία των τροφών, αλλά δεν τηρείς αποχή από τα πάθη και τις αδυναμίες σου.

Η πραγματική νηστεία, όπως μας λέει ο Μέγας Βασιλείος είναι «η των κακών αλλοτρίωσις, εγκράτεια γλώσσης, θυμού αποχή, επιθυμιών χωρισμός, καταλαλιάς, ψεύδους και επιορκίας...» αλλά και από οτιδήποτε άλλο που συναντά κάποιος στον εαυτό του ως πάθος, ως ελάττωμα, ως αδυναμία. Διότι μόνον έτσι είναι επαινετή και ευπρόσδεκτη στον Θεό, καλή και ωφέλιμη.

«Τι ωφέλησεν η νηστεία τον Φαρισαίον τον καυχώμενον, ότι ενήστευε δις της εβδομάδος, όντα πλήρη αλαζονείας και κατακρίνοντα τον Τελώνην επί παρανομίαις; ή τι ωφέλησε τους άλλους εκείνους Φαρισαίους τους αφανίζοντας τα πρόσωπα αυτών, όπως τοις ανθρώποις νηστεύοντες φανώσι και υπ' αυτών δοξασθώσιν; Ουδέν!» (Αγ. Ιω. Χρυσοστόμου).

Αν λοιπόν την νηστεία μας, αγαπητοί μου, φαιδρύνει το έλαιον της ελεημοσύνης και στερεώνει η ταπεινοφροσύνη, αν τη νηστεία μας αγιάζει η μετάνοια και η επιστροφή στον Θεό, και περικοσμούν τα έργα της αρετής, αν τη νηστεία μας από τις τροφές συνοδεύει η αποχή από τις αμαρτίες, κι αν μαζί με την κοιλία μας ελεύθερη από πολυφαγία, ταυτόχρονα τα χέρια μας είναι καθαρά από αδικίες, τότε είναι αληθινή και ευπρόσδεκτη στον Θεό, τότε συντελεί στον αγνισμό και αγιασμό

μας, της ψυχής και του σώματός μας, και μόνο τότε θα ανατείλει και για μας η
άφεςις των αμαρτιών μας ως του ηλίου το πρωινό φως!

Καλή και ευλογημένη Τεσσαρακοστή! Καλόν Στάδιον!

Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου,
Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2022.

Διάπυρος προς Θεόν ευχέτης πάντων υμών

†Ο Κύπρου Χρυσόστομος